

Ministerstvo dopravy

Analýza potenciálu rozvoje tratí Rychlých spojení v ČR

Ing. Luděk Sosna, Ph.D.

Ředitel Odboru strategie, Ministerstvo dopravy

Vysokorychlostní tratě v platných koncepčních materiálech

- **Dopravní politika ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050**
  - Definován koncept Rychlých spojení – kombinace tratí konvenčních a vysokorychlostních pro zajištění spojení významných měst
- **Dopravní sektorové strategie, 2. fáze**
  - Problematika Rychlých spojení řešena okrajově, předpoklad zpracování samostatné Studie příležitostí
- **Nařízení EK 1315/2013 – Definice sítě TEN-T**
  - Hlavní síť (předpoklad do roku 2030): VRT Praha – Lovosice, úprava trati na VRT Brno – Přerov, Brno – Břeclav
  - Globální síť (předpoklad do roku 2050): Zbytek předpokládané sítě VRT (Praha – Brno, Přerov – Ostrava, Praha – Wrocław, Lovosice – Ústí nad Labem – st. hr., Praha – Beroun/Hořovice)

Koncepční studie VRT

- **Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení**
  - Současnost - na MD probíhá zpracování koncepčního dokumentu, probíhá zpracování připomínek SŽDC
  - Nenahrazuje studie proveditelnosti pro jednotlivé úseky, určuje předpoklady, koncepci a smysluplnost řešení VRT, zaujímá částečně roli původně zamýšlené studie příležitosti
- **Technicko-provozní studie, technická řešení VRT**
  - Probíhá zpracování
  - Obsahuje analýzu zahraničních zkušeností se stavbou a provozem VRT a možnost jejich využití v ČR
  - Obsahuje analýzu zákonů, předpisů a norem a jejich uplatnitelnost při řešení VRT, v případě zastaralých norem návrh jejich úprav a návrh zcela nových, dokončení léto 2017

Vysokorychlostní trať x Rychlá spojení

- **Vysokorychlostní trať**
  - Infrastruktura pro železniční dopravu s traťovou rychlostí vyšší než 200 km/h
- **Rychlá spojení**
  - Provozní řešení dopravní obsluhy státu využívající kombinaci tratí vysokorychlostních a modernizovaných konvenčních tratí k zajištění konkurenceschopných cestovních dob
  - V klíčových relacích předpokládán provoz vlaků z konceptu rychlých spojení především po vysokorychlostních tratích
  - Provozní koncept umožňuje obsluhu rozsáhlejšího území kombinací tratí vysokorychlostních a konvenčních

Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení - aktuální stav vývoje

---

- V současnosti probíhá konzultace dokumentu v rámci MD, SŽDC, do během poloviny listopadu zahrnutí i odborných skupin
- V návaznosti na zpracování a schválení dokumentu se předpokládá další postup v projektové přípravě (studie proveditelnosti na jednotlivá ramena, územní stabilizace koridorů v ZÚR, EIA, přípravné dokumentace (DUR),UR, projekty stavby (DSP),SP)
- V nejbližším časovém horizontu se předpokládá zadání a zahájení zpracování studií proveditelnosti pro VRT Praha – Dresden a VRT Praha – Brno – Vranovice (provozně až Břeclav, linky s přeshraničním přesahem)

Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení – struktura dokumentu

---

- Dokument rámcově shrnuje současný stav železniční sítě
- Provedena analýza platných koncepčních dokumentů ČR a EU
- Zjištěn **budoucí rozvoj konvenční železniční sítě na základě schválených materiálů** (studie proveditelnosti, záměr projektu) na jednotlivých tratích
- Navržen rozsah sítě vysokorychlostních tratí v dlouhodobějším horizontu
- Provedeno vyhodnocení koncepčních alternativ k rozvoji rychlých železničních spojení

Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení – struktura dokumentu

---

- Proveden návrh rozsahu dopravní obsluhy na budoucích vysokorychlostních tratích v konceptu rychlých železničních spojení
- Orientačně určena možná budoucí výše jízdného pro cestování ve vysokorychlostních spojích (vliv obsazenosti)
- Posouzeno technické řešení sítě
- Určena předpokládaná investiční náročnost stavby vysokorychlostních tratí na základě zpracovaných územně-technických studií
- Identifikována rizika v přípravě nové dopravní infrastruktury a posouzen současný stav územně-plánovací dokumentace

Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení – rozsah novostaveb VRT

- Pro řešení systému rychlých železničních spojení předpokládán následující rozsah novostaveb vysokorychlostních tratí
  - VRT Praha – Brno – Vranovice
  - VRT Přerov – Ostrava
  - VRT Praha – Dresden
  - VRT Praha – Beroun/Hořovice (výjezd směr Plzeň)
  - Modernizace konvenční trati Brno – Přerov dle schválené varianty M2 (rychlost 200 km/h), toto řešení v budoucnu umožní bezproblémový provoz linky RS Praha – Brno – Ostrava v taktu 30'
  - Nutné řešit kapacitu v uzlech – zásadní podíl nákladů, nutné podrobné rozpracování (zejména Praha)

Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení – klíčové problémy

---

- Výše jízdného: Orientačním výpočtem předpokládána ve výši do 1 Kč/km v současných cenách
  - Příznivá výše jízdného předpokládá především vysokou obsazeností vysokorychlostních spojů – cca ϕ 60 %
  - Výše jízdného nejsilněji závisí na očekávané obsazenosti vlaků, vliv ostatních vstupů na výši jízdného méně významný
  - V současnosti nejsou známy veškeré vstupní hodnoty pro výpočet – zejména poplatky za dopravní cestu
  - Nutný zodpovědný přístup k rozsahu dopravní obsluhy – koncesní model
  - Vhodný je optimální počet vlaků s vysokou obsazeností, zvětšování rozsahu obsluhy bez zvětšení přepravních proudů povede ke **zvýšení jednotkové ceny jízdného nebo nutnosti finanční spoluúčasti státu na provozu**

Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení – klíčové problémy

---

▪ Investiční náročnost

- Stanovena na základě znalostí ze zpracovaných ÚTS, v navazujících fázích přípravy nelze vyloučit další navýšení
- Investiční náročnost bude dále zvýšena nutností úprav Železničního uzlu Praha pro zaústění budoucích nových vysokorychlostních tratí, dtto přestavba ŽUB a dalších

▪ Poplatky za použití dopravní cesty

- V ČR dosud nejsou stanoveny poplatky za použití dopravní cesty pro budoucí vysokorychlostní tratě
- Řešení sazeb může výrazně ovlivnit využívání nové infrastruktury ze strany dopravců
- Riziko výše platby za dopravní cestu po udělení koncese ponese stát

Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení – klíčové problémy

---

- **Provoz na VRT**
  - Zvýšené nároky na kvalitu údržby trati s ohledem na provoz vysokými rychlostmi
  - Předpokládá se výhradní provoz zabezpečovacího zařízení ETCS
- **Smíšený provoz**
  - Možnost využití nové dopravní infrastruktury různými kategoriemi vlaků jen v některých případech (dálkové, příměstské, nákladní)
  - Na většině novostaveb vysokorychlostních tratí pouze osobní
  - Nákladní vlaky – provoz očekáván především v úsecích Ústí n./L. – Dresden, Praha – Beroun/Hořovice, pouze náklady bez vlivu na trať (kontejnery, automotive, apod.; NE sypké náklady, NE kapaliny, NE nebezpečné náklady), Brno-Přerov bez omezení

Analýza potenciálu rozvoje rychlých železničních spojení – další postup

---

- **Diskuse materiálu v odborných kruzích**

  - Hospodářská komora

  - ARI

  - SIŽI

  - Svaz dopravy

- **Diskuse materiálu v politických kruzích**

  - Hospodářský výbor

- **VPŘ, MPŘ, předložení vládě ČR**

Děkuji za pozornost

Ing. Luděk Sosna, Ph.D.

Ministerstvo dopravy

Ředitel odboru strategie